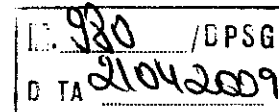

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind organizarea și funcționarea Poliției Comunitare*, inițiată de domnul senator Nicolae Robu și domnul deputat Horia Cristian - PNL (Bp. 44/2009).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare organizarea și funcționarea Poliției Comunitare.

Propunerea legislativă este structurată pe 8 capitole care se referă în principal la:

- organizarea poliției comunitare;
- atribuțiile poliției comunitare;
- personalul poliției comunitare;
- drepturile și obligațiile personalului din Poliția Comunitară;
- atribuțiile autorităților administrației publice locale în privința organizării și funcționării poliției comunitare;
- dotarea și finanțarea Poliției Comunitare.

II. Observații și propuneri

1. Precizăm că, în prezent, la nivelul Ministerului Administrației și Internelor, se află în curs de elaborare proiectul *Legii privind organizarea și funcționarea Poliției Locale*, fiind constituit un grup de lucru format din reprezentanți ai structurilor ministerului cu atribuții în domeniu, structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale (Asociația Municipiilor din România, Asociația orașelor și Asociația comunelor) și structurilor Poliției Comunitare, grup care va definitiva, în perioada următoare, proiectul de lege menționat.

2. Propunerea legislativă instituie o suprapunere de competențe între Poliția Comunitară și Poliția Română, în condițiile în care cele două autorități vor coexista la nivel teritorial, iar în domeniul ordinii și liniștii publice, suprapunerea se extinde și asupra unora dintre competențele Jandarmeriei Române, context în care este de așteptat ca, în unele unități administrativ-teritoriale în care aceasta se va înființa, să existe trei categorii de autorități ale căror forțe vor veghea, în egală măsură, asupra menținerii liniștii și ordinii publice, fără a exista o distincție între ceea ce va fi fiecare competent să facă. Astfel, este necesară realizarea unei delimitări clare a competențelor celor trei structuri, eventual prin modificarea actelor normative de organizare și funcționare ale acestora.

3. Potrivit **art. 5 alin. (1) lit. i)** din propunerea legislativă, în domeniul asigurării ordinii și liniștii publice, poliția comunitară „*execută, în condițiile legii, mandatele de aducere emise de organele de urmărire*

penală și instanțele de judecată pentru persoanele care au domiciliul în raza lor de competență”.

Apreciem că ar trebui ca mandatele de aducere să poată fi executate de către poliția comunitară nu doar pentru persoanele care au domiciliul în raza de competență a organelor poliției comunitare, ci și pentru persoanele care locuiesc efectiv în raza de competență a acestora.

De altfel, și art. 176 din *Codul de procedură penală* – la care trimite art. 183 alin. (1) din *Codul de procedură penală* – prevede că mandatul de aducere trebuie să cuprindă adresa celui citat iar, potrivit art. 177 alin. (1) din *Codul de procedură penală*, învinuitul sau inculpatul se citează la adresa unde locuiește.

Prin urmare, dacă un organ judiciar are cunoștință că, o persoană a cărei prezență este necesară în fața sa, locuiește într-un anumit loc, care nu este locul său de domiciliu, îl va cita cu mandat de aducere la locul unde locuiește efectiv. Un asemenea mandat de aducere nu va putea fi executat de către poliția comunitară întrucât aceasta, potrivit competenței stabilite prin propunerea legislativă, execută doar mandatele de aducere privind persoanele care au domiciliul în raza sa de competență. O astfel de limitare a competenței în privința executării mandatelor de aducere nu are nici o justificare obiectivă și este în contradicție cu însăși rațiunea reglementării instituției mandatului de aducere, care este aceea a asigurării prezenței unor persoane în fața organelor judiciare.

Referitor la **art. 5 alin. (1) lit. k)** precizăm că urmărirea penală se efectuează numai de către procuror, organele de cercetare penală ale poliției judiciare și de către organele de cercetare penală speciale, în condițiile prevăzute de art. 206-215 din *Codul de procedură penală*. Între organele cărora le revine competența de a desfășura urmărirea penală nu se află și ofițerii de poliție comunitară. Atragem atenția că în materie de politică penală s-a luat decizia de a nu mai extinde sfera organelor cu competențe în domeniu, ba mai mult, prin *proiectul noului Cod de procedură penală* se restrânge această sferă.

4. Potrivit alin. (2) al art. 5, „*modul de executare a mandatelor de aducere prevăzute la lit. i) va fi reglementat prin ordin comun al Ministerului Administrației și Internelor și Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești*”.

Menționăm că un asemenea ordin nu există pentru celelalte organe care pot executa mandate de aducere (jandarmerie și organele de poliție),

astfel încât nu este justificată existența unui ordin care să privească doar poliția comunitară, de vreme ce activitățile care se efectuează pentru executarea mandatului de aducere sunt aceleași indiferent de organul care îl execută. Unele dintre problemele care se pot ivi în executarea mandatului de aducere sunt (spre exemplu: interdicția polițistului comunitar de a intra în domiciliul persoanei prevăzute în mandat sau al oricărei alte persoane fără consimțământul acesteia; interdicția folosirii forței atunci când mandatul se execută față de persoane care nu au calitatea de învinuit sau inculpat) își pot găsi rezolvarea prin simpla interpretare a dispozițiilor legale, iar altele, (spre exemplu: obligația polițistului comunitar de a înștiința organul judiciar care a emis mandatul de îndată ce rezultă imposibilitatea executării acestuia, iar nu la expirarea termenului pentru aducerea persoanei prevăzute în mandat; obligația polițistului comunitar de a însoți persoana arătată în mandat în fața organului judiciar care a emis mandatul până în momentul în care organul judiciar care a emis mandatul a luat cunoștință de prezența celui adus; obligațiile pe care le au polițiștii comunitari atunci când găsesc persoana căutată) își pot găsi rezolvarea în jurisprudență.

Cu privire la obligațiile polițistului comunitar atunci când găsesc persoana căutată, în opinia noastră, acestea ar trebui să fie: să se legitimeze; să procedeze la identificarea persoanei căutate, să explice motivul prezenței lor, obligațiile care revin persoanei căutate și riscurile la care se expune dacă nu se supune mandatului de aducere, să înmâneze o copie a mandatului de aducere persoanei căutate, să conducă persoana căutată în fața organului judiciar.

5. Referitor la **art. 17-20** din propunerea legislativă, semnalăm că *Legea privind regimul armelor de foc și al munițiilor nr. 17/1996, cu modificările ulterioare*, reglementează, prin intermediul dispozițiilor cuprinse la art. 46-52 din Capitolul III – „*Uzul de armă*” - persoanele, situațiile și condițiile în care pot fi utilizate armele de foc împotriva persoanelor sau bunurilor.

6. La **art. 17 alin. (1)** apreciem că inițiatorii ar fi trebuit să aibă o altă abordare cu privire la ultima ipoteză care poate presupune uzul de armă „... *pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu*”. Facem această precizare în condițiile în care, raportându-ne la toate atribuțiile Poliției Comunitare, se poate constata faptul că, în cea mai mare parte a lor, nu se justifică

utilizarea armelor din dotare. Acest text, coroborat cu prevederile **art. 18 alin. (3)** din propunerea legislativă, se constituie în temei legal pentru utilizarea abuzivă a armelor, în oricare dintre situațiile presupuse de îndeplinire a oricărei atribuții a acestui serviciu public. Este necesar să fie luat în considerare faptul că utilizarea armei din dotare nu trebuie să aibă decât un caracter absolut excepțional și să fie determinată de un pericol major la adresa ordinii și siguranței publice, cel puțin la fel de mare ca pericolul pe care-l generează utilizarea unei arme și numai în situația în care această utilizare nu poate fi, în nici un fel, evitată pentru îndepărtarea acestui pericol.

Astfel, apreciem că prevederile **art. 17 alin. (3)** nu instituie suficiente garanții pentru evitarea utilizării abuzive a armelor în situațiile presupuse de îndeplinire a atribuțiilor de serviciu, cele două condiții stabilite (proportionalitatea și gradualitatea utilizării forței) nefiind consacrate sau definite într-un act normativ, ci numai la nivel de principiu.

7. **Articolul 19** nu este corelat cu prevederile art. 35 alin. (2) din *Legea privind regimul armelor și al munițiilor nr. 295/2004, cu modificările și completările ulterioare*, care stabilesc în sarcina persoanei care a făcut uz de armă obligația de a anunța de îndată cel mai apropiat organ de poliție, indiferent dacă au rezultat sau nu victime ori pagube materiale.

8. La **art. 28 alin. (2)** ar fi trebuit să fie descrise în mod clar însemnele distinctive ale Poliției Comunitare și uniforma, astfel încât să nu se producă confuzie cu cele ale Poliției Române sau ale altor instituții cu atribuții în domeniul ordinii și siguranței publice.

9. La **art. 29** ar fi trebuit menționate expres atribuțiile în exercitarea cărora funcționarii publici din cadrul Poliției Comunitare pot fi dotați cu arme letale, întrucât nu toate atribuțiile din domeniul asigurării liniștii și ordinii publice implică necesitatea dotării și folosirii armelor letale.

La **art. 29 alin. (1)**, apreciem că normele cu privire la dotarea cu uniformă, însemne distinctive și mijloace individuale de apărare și intervenție ar trebui să fie reglementate prin regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Poliției Comunitare, aprobat prin hotărâre de Guvern, iar nu prin regulamentul de organizare și funcționare care, potrivit art. 26 lit. a), se aprobă prin hotărâre a consiliului local.

Totodată, pentru coerența și claritatea reglementării, apreciem că în cuprinsul **art. 29 alin. (2)** nu ar fi trebuit să se regăsească referirea la armele letale, în condițiile în care aspectele referitoare la dotarea funcționarilor publici din cadrul Poliției Comunitare cu arme letale sunt reglementate la **alin. (3)** al aceluiași articol.

De asemenea, nu se justifică dotarea personalului contractual care desfășoară activități de pază cu arme letale, raportat la atribuțiile pe care le au, aceștia putând fi dotați cu arme neletale.

Ținând cont de prevederile **art. 22 alin. (1)** din *Legea privind finanțele publice nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căreia ordonatorii de credite au obligația de a utiliza creditele numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale, apreciem că în cuprinsul **art. 29 alin. (4)** din propunerea legislativă, în loc de sintagma „*gratuit*” ar fi trebuit să se regăsească sintagma „*prin închiriere*”.

10. Prin dispozițiile **art. 32 alin. (1)** se stabilește modalitatea de finanțare a activităților Poliției Comunitare. Apreciem necesară reanalizarea dispozițiilor care se referă la veniturile obținute din prestări de servicii, având în vedere, pe de o parte, că propunerea legislativă nu cuprinde vreo atribuție din care s-ar putea realiza venituri proprii iar, pe de altă parte, că potrivit acestei noi reglementări, poliția comunitară nu mai poate presta servicii de pază către operatori economici privați – a se vedea **art. 34 alin. (1)** din propunerea legislativă.

11. Prin raportare la atribuțiile Poliției Comunitare în domeniul ordinii și liniștii publice și circulației rutiere, apreciem că pentru îndeplinirea în mod corespunzător a acestor atribuții, funcționarii publici din Poliția Comunitară, cu excepția celor care provin din structurile specializate ale poliției române, ar trebui mai întâi să absolve cursul de formare.

În acest sens, considerăm că în cadrul *Capitolului IX – Dispoziții tranzitorii și finale* – ar fi trebuit să se regăsească și un text potrivit căruia funcționarii publici din poliția locală care au atribuții în domeniul ordinii publice și circulației rutiere, cu excepția celor care provin din structurile specializate ale poliției române, își vor exercita atribuțiile numai după absolvirea cursului de formare.

12. Propunerea legislativă nu a fost întocmită în conformitate cu dispozițiile referitoare la modalitatea de redactare a instrumentului de prezentare și motivare, prevăzute la art. 30 și art. 31 din *Legea privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

De asemenea, în propunerea legislativă ar fi trebuit să se regăsească un articol privind abrogarea *Legii privind înființarea, organizarea și funcționarea Poliției Comunitare nr. 371/2004, cu modificările și completările ulterioare*, pentru evitarea unui paralelism legislativ și a dificultăților ce s-ar crea în aplicare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

~~Cu stimă,~~

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului